

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
для самостійної роботи та практичних занять
з **НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
“СЛУЖБА В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ”

(галузь знань 08 “Право”,
перший (бакалаврський) освітньо-кваліфікаційний рівень, спеціальність 081
“Право”)

для студентів II курсу заочної форми навчання
Факультету прокуратури

Харків
2022

Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Служба в органах прокуратури» для студентів II курсу заочної форми навчання Факультету прокуратури / уклад.: Л. М. Москвич, І.В. Бородіна, А.В. Лапкін та ін. – Х.: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. – 30 с.

У к л а д а ч і: Л. М. Москвич
 І.В. Бородіна
 А.В. Лапкін
 Р.Р. Трагнюк

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2022

Зміст:

1. Вступ.....	4
2. Загальний розрахунок годин лекцій, практичних (семінарських) занять, самостійної роботи.....	7
3. Програма навчальної дисципліни «Служба в органах прокуратури».....	8
4. Завдання до практичних (семінарських) занять.....	14
5. Список нормативних актів та літератури.....	25
6. Самостійна робота	27
7.Критерії оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Служба в органах прокуратури».....	28

1. ВСТУП

Навчальна дисципліна «Служба в органах прокуратури» є самостійною фаховою дисципліною підготовки студентів за спеціальністю «Право» освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» та розрахована на осіб, які готуються для роботи в органах прокуратури. Програма навчальної дисципліни розроблена з метою системного викладання вихідних теоретичних положень, змісту та особливостей служби в органах прокуратури України: розглядається інститут служби в органах прокуратури України як різновиду державної служби, визначаються проблемні питання та шляхи вдосконалення нормативного забезпечення роботи з кадрами в органах прокуратури, досліджуються взаємозв'язки, виділяється загальне та особливе у проходженні служби в органах прокуратури. Вона передбачає опанування глибокими і всебічними знаннями щодо поняття та правового регулювання служби в прокуратурі, вимог до кандидатів на посади прокурорів та порядку їх добору, підстав та порядку переведення прокурорів, звільнення їх з посади, припинення і зупинення їх повноважень, особливостей юридичної відповідальності прокурорів. Крім того, дисципліна поглиблено вивчає правовий статус осіб, які займають адміністративні посади в органах прокуратури та порядок їх зайняття, особливості правового статусу прокурорів спеціалізованих прокуратур, організацію і функціонування органів, які відповідають за формування високопрофесійного прокурорського корпусу: Ради прокурорів України, Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів та Тренінгового центру прокурорів України. Курс «Служба в органах прокуратури» повинен сформулювати уявлення про професійну етику прокурорів у судовому процесі та у позасудовій діяльності, про види юридичної відповідальності працівників прокуратури та про порядок звільнення їх з посад. Джерелами навчальної дисципліни є міжнародні акти щодо стандартів організації і діяльності прокуратури, акти національного

законодавства, наукова та навчально-методична література з відповідних питань, узагальнення матеріалів прокурорської практики.

«Служба в органах прокуратури» як навчальна дисципліна формує розуміння специфіки правового статусу прокурорів та кадрового забезпечення прокуратури. Вивчення цієї навчальної дисципліни надає студентам такі конкурентні переваги, як ґрунтовна обізнаність щодо служби в органах прокуратури, уміння вільно орієнтуватися у системі нормативно-правових актів щодо служби в органах прокуратури, розуміння вимог, які висуваються до кандидатів на посади прокурорів, знання загального порядку і особливостей кожного з етапів добору на посади прокурорів тощо. Це дозволить їм цілеспрямовано готуватися до участі у доборі кандидатів на посаду прокурора, впевнено брати участь у ньому, успішно скласти кваліфікаційний іспит та лідирувати у конкурсі з метою зайняття посад в органах прокуратури. Одна із особливостей цієї дисципліни полягає в тому, що студенти повинні ознайомитися з численними нормативними актами, до яких належать не лише закони та кодекси України, а й міжнародно-правові акти, що встановлюють стандарти прокурорської діяльності, рішеннями Конституційного Суду України щодо статусу та повноважень прокуратури, наказами Генерального прокурора та ін. Становище ускладнюється ще й тим, що триває процес реформування прокуратури, а також інших судових і правоохоронних органів України, з якими вона взаємодіє.

При вивченні “Служби в органах прокуратури” використовуються різні форми навчання: лекції, практичні (семінарські) заняття, індивідуальне консультування викладачем студентів із проблемних питань; вирішення практичних ситуацій; самостійна робота студентів із нормативними та літературними джерелами, що рекомендовані для вивчення в межах курсу.

У результаті вивчення дисципліни “Служба в органах прокуратури” студенти повинні:

знати сутність прокурорської діяльності, її характерні ознаки, завдання та функції прокуратури; поняття і значення принципів організації та діяльності

органів прокуратури; організацію роботи й управління в органах прокуратури України;

уміти розкрити правовий статус прокурорських працівників, особливості проходження ними служби в органах прокуратури; поняття, значення і сутність кожної засади організації та діяльності органів прокуратури; правильно тлумачити та застосовувати ці норми при вирішенні практичних ситуацій;

оволодіти відомостями про систему органів прокуратури та організаційно-структурну побудову кожного з рівнів (ланок) цієї системи;

розуміти специфіку повноважень Генерального прокурора та підпорядкованих йому прокурорів;

вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів щодо організації та діяльності органів прокуратури, зокрема щодо регулювання кадрової політики в органах прокуратури.

2. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЛЕКЦІЙ, ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Тема	Усього годин	У тому числі		
			лекції	практичні (семінарські) заняття	самостійна робота
1	Предмет та система курсу “Служба в органах прокуратури”. Правові основи діяльності прокуратури України	14	-	-	14
2	Засади організації та діяльності органів прокуратури України	14	-	-	14
3.	Система органів прокуратури України	16	1	1	14
4	Функції прокуратури	16	1	1	14
5.	Організація кадрової роботи в органах прокуратури України.	14	-	-	14
6.	Правовий статус прокурорів	16	1	1	14
7	Порядок зайняття посади прокурора	16	1	1	14
8	Відповідальність прокурора	16	1	1	14
9	Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень	16	1	1	14
10	Професійна етика та поведінка прокурора	14	-	-	14
11	Органи прокурорського самоврядування та органи, що забезпечують функціонування прокуратури	14	-	-	14
12	Органи прокуратури в зарубіжних країнах	14	-	-	14
	Всього	180	6	6	168

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СЛУЖБА В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ»

1. Предмет та система курсу “Служба в органах прокуратури”.

Правові основи діяльності прокуратури України.

Предмет і система навчальної дисципліни «Служба в органах прокуратури», її взаємозв'язок із іншими навчальними дисциплінами. Поняття і загальні засади служби в органах прокуратури. Категорії посад працівників прокуратури.

Правове регулювання служби в органах прокуратури. Міжнародні стандарти служби в органах прокуратури. Конституційні основи правового статусу прокурорів. Закон України «Про прокуратуру» як основне джерело регулювання служби в органах прокуратури. Співвідношення законодавства про прокуратуру, трудового законодавства і законодавства про державну службу у регламентації служби в органах прокуратури. Підзаконні акти з питань служби в органах прокуратури. Відомчі акти Генерального прокурора з питань організації роботи з кадрами в органах прокуратури. Акти Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів з питань служби в органах прокуратури.

2. Засади організації та діяльності органів прокуратури України

Поняття, значення та система засад організації та діяльності прокуратури України. Засади верховенства права та гуманізму. Засада законності. Засада справедливості діяльності прокуратури. Засади неупередженості і об'єктивності. Засада незалежності. Засада політичної нейтральності прокуратури. Засада недопустимості незаконного втручання прокуратури в діяльність органів законодавчої, виконавчої і судової влади. Засада поваги до незалежності суддів. Засада прозорості прокурорської діяльності. Засада презумпції невинуватості. Засада неухильного дотримання вимог професійної етики та поведінки. Засада єдності. Засада централізації прокуратури. Засада здійснення функцій прокуратури виключно прокурорами. Засада публічності.

Засада демократизму. Засада професіоналізму прокурорів. Засада територіальності. Засада спеціалізації. Засади зональності та предметності.

3. Система та структура органів прокуратури України.

Система органів та установ прокуратури України. Генеральний прокурор: повноваження, порядок призначення та звільнення. Структура та загальна характеристика органів прокуратури: Офіс Генерального прокурора; обласні прокуратури; окружні прокуратури; Спеціалізована антикорупційна прокуратура. Генеральна інспекція. Органи, що забезпечують функціонування прокуратури: органи прокурорського самоврядування (всеукраїнська конференція прокурорів; Рада прокурорів України); орган, що здійснює дисциплінарне провадження щодо прокурорів; Тренінговий центр прокурорів України.

4. Функції прокуратури.

Поняття та історичний розвиток функцій прокуратури. Функції сучасної прокуратури. Система функцій прокуратури. Недоліки правової регламентації системи функцій прокуратури.

Організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку. Предмет і завдання участі прокурора у досудовому розслідуванні. Правові основи організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням: поняття і форми.

Підтримання публічного обвинувачення в суді. Поняття публічного обвинувачення та завдання прокурора в судовому кримінальному провадженні.

Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян. Предмет та завдання нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у

кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру. Правові основи нагляду прокурора за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах.

Представництво прокуратурою інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом. Сутність і завдання представництва прокуратурою інтересів держави в суді. Правові основи представництва прокуратурою інтересів держави в суді. Приводи та підстави представництва прокуратурою інтересів держави в суді. Форми представництва прокуратурою інтересів держави в суді.

5. Організація кадрової роботи в органах прокуратури України.

Поняття, завдання та принципи організації роботи в органах прокуратури. Інформаційно-аналітичне забезпечення прокурорської діяльності. Планування роботи в органах прокуратури. Організація особистої роботи в органах прокуратури. Облік та звітність в органах прокуратури. Контроль виконання в органах прокуратури. Організація розгляду звернень в органах прокуратури. Організація особистого прийому громадян в органах прокуратури.

Кадрова політика в органах прокуратури: система відповідальних суб'єктів, складові елементи кадрової роботи, принципи та правове забезпечення організації кадрової роботи в органах прокуратури.

Поняття та класифікація адміністративних посад в органах прокуратури. Роль керівника в процесі управління в органах прокуратури та вимоги до нього. Вимоги до осіб, які займають адміністративні посади в органах прокуратури. Порядок зайняття адміністративної посади в Офісі Генеральної прокуратури України та повноваження Генерального прокурора. Порядок зайняття адміністративної посади в обласній прокуратурі та повноваження керівника обласної прокуратури. Порядок зайняття адміністративної посади в окружній прокуратурі та повноваження керівника окружної прокуратури. Особливості зайняття адміністративної посади у спеціалізованих

прокуратурах. Підстави, порядок та наслідки звільнення прокурора з адміністративної посади.

6. Правовий статус прокурорів.

Поняття правового статусу прокурора, його елементи. Права прокурора, їх система і класифікація. Обов'язки прокурора, їх система і різновиди. Гарантії забезпечення незалежності прокурора. Вимоги та обмеження, які висуваються до прокурорів. Матеріальне та соціальне забезпечення прокурорів. Професійна компетентність прокурорів. Якості, необхідні для роботи в органах прокуратури

Специфіка правового статусу прокурора спеціалізованої прокуратури. Вимоги до прокурорів спеціалізованих прокуратур. Вимоги до прокурорів Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Вимоги до прокурорів військових прокуратур. Особливості призначення на посаду прокурорів спеціалізованих прокуратур, звільнення їх з посади та інших аспектів проходження служби. Особливості матеріального та соціального забезпечення прокурорів спеціалізованих прокуратур.

7. Порядок зайняття посади прокурора.

Вимоги до кандидатів на посаду прокурора. Основні етапи добору кандидатів на посаду прокурора. Оголошення про початок добору і вимоги до подання документів. Порядок і особливості складання кваліфікаційного іспиту. Проведення спеціальної перевірки. Визначення рейтингу і зарахування до резерву. Особливості спеціальної підготовки кандидатів на посаду прокурора. Загальні засади конкурсу на зайняття вакантної посади прокурора. Порядок призначення прокурора на тимчасово вакантну посаду. Порядок та підстави переведення прокурора до іншого органу прокуратури.

8. Відповідальність прокурора.

Поняття юридичної відповідальності прокурора та її види. Особливості застосування до прокурора кримінальної, адміністративної, матеріальної та цивільно-правової відповідальності. Дисциплінарна відповідальність прокурора. Привід та підстави для дисциплінарної відповідальності

прокурора. Дисциплінарне провадження щодо прокурора. Види дисциплінарних стягнень, які застосовуються до прокурора. Порядок оскарження рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності.

9. Звільнення прокурора, припинення та зупинення його повноважень

Загальні умови та порядок звільнення прокурора з посади. Особливості застосування окремих підстав для звільнення прокурора з посади: у зв'язку з неможливістю виконувати свої повноваження за станом здоров'я; у разі порушення вимог щодо несумісності; в разі набрання законної сили судовим рішенням про притягнення прокурора до адміністративної відповідальності за корупційне правопорушення; в разі неможливості переведення на іншу посаду або відсутності згоди на це у зв'язку з безпосереднім підпорядкуванням близькій особі; у разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього; у разі припинення громадянства України або набуття громадянства іншої держави; в разі подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням; в разі неможливості подальшого перебування на тимчасово вакантній посаді; у разі ліквідації чи реорганізації органу прокуратури, в якому прокурор обіймає посаду, або в разі скорочення кількості прокурорів органу прокуратури.

Припинення повноважень прокурора. Зупинення повноважень прокурора.

Особливості звільнення з посади Генерального прокурора, припинення його повноважень.

10. Професійна етика та поведінка прокурора

Поняття, значення та складові професійної етики прокурорів. Правова регламентація професійної етики та поведінки прокурорів. Європейські стандарти етики прокурорів. Засади професійної етики прокурорів.

Загальні морально-етичні вимоги до поведінки прокурорів: етика поведінки прокурора в судовому процесі; етика взаємовідносин з органами державної влади та місцевого самоврядування, іншими правоохоронними

органами, громадянами; етика взаємовідносин у колективах прокуратур; морально-етичні вимоги до позаслужбової діяльності прокурора.

Наслідки порушення прокурором правил професійної етики та поведінки.

11. Органи прокурорського самоврядування та органи, що забезпечують функціонування прокуратури.

Поняття та мета прокурорського самоврядування. Всеукраїнська конференція прокурорів: правовий статус, порядок скликання, структура та організація роботи, повноваження.

Рада прокурорів: правовий статус, склад, порядок формування та організації роботи, повноваження.

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів: правовий статус, склад, порядок формування, компетенція, повноваження членів.

Тренінговий центр прокурорів: статус, структура, організація роботи та компетенція.

12. Органи прокуратури в зарубіжних країнах.

Основні моделі прокуратур в світі. Міжнародні стандарти щодо організації та функціонування прокуратури. Основні завдання і місця органів прокуратури в зарубіжних країнах. Сучасна зарубіжна стратегія вдосконалення організації прокуратури. Загальна характеристика організації та функціонування органів прокуратури в країнах англо-саксонської та континентальної правової системи. Прокуратура Франції, Німеччини, Англії. Трансформація прокуратури в країнах пострадянського простору.

4. ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СЛУЖБА В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ»

Тема 1. Система та структура органів прокуратури України. Функції прокуратури.

П л а н

1. Система органів та установ прокуратури України.
2. Система загальних прокуратур: загальна характеристика
3. Спеціалізована антикорупційна прокуратура.
4. Система функцій прокуратури.
5. Характеристика функцій прокурора на стадії досудового кримінального провадження.
6. Характеристика функцій прокурора на стадії судового розгляду кримінального провадження.
7. Функції прокуратури на стадії виконання судових рішень у кримінальному провадженні.
6. Функції прокуратури поза межами кримінального провадження.

Завдання

1. Указом Президента України з метою покращення доступності системи прокуратури для населення було утворено Куп'янську окружну прокуратуру, визначено її структуру – два відділи та штатну чисельність – 12 прокурорів. Одночасно Президент України запропонував Генеральному прокурору призначити на посаду керівника цієї прокуратури Іванова.

Чи має Президент України такі повноваження? В якому порядку утворюються місцеві прокуратури та призначаються їх керівники?

2. Керівник прокуратури Закарпатської обл., вивчивши показники роботи Хустської окружної прокуратури за півріччя, прийняв рішення щодо необхідності утворення у структурі цієї прокуратури нового відділу з питань процесуального керівництва досудовим розслідуванням з місцем розташування в Іршавському р-ні. Користуючись повноваженнями, передбаченими п. 7 ч. 1 ст. 11 Закону України “Про прокуратуру”, він видав наказ про утворення відповідного підрозділу в окружній прокуратурі, а також про призначення його керівника та заступника керівника. Керівник Хустської окружної прокуратури заперечив необхідність утворення зазначеного підрозділу, а також наполягав на тому, що відповідно до ст. 13, 39 Закону України “Про прокуратуру” саме він, а не керівник обласної прокуратури, має повноваження щодо вирішення цього питання та призначення керівництва відділу. З огляду на це, він видав наказ про скасування наказу керівника обласної прокуратури.

Розгляньте ситуацію з урахуванням повноважень керівників обласних та окружних прокуратур, а також правил підпорядкування прокурорів.

Список нормативно-правових актів та літератури

Про основні засади організації роботи в органах прокуратури України [Електронний ресурс] : наказ Генерального прокурора № 15 від 19.01.2017 р. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Заголовок з екрана..

Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Генеральної прокуратури України [Електронний ресурс] : наказ Генерального прокурора України № 149 від 12.04.2016 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/v0149900-16>. – Заголовок з екрана.

Про затвердження Порядку організації діяльності органів прокуратури у зв’язку з тимчасовою окупацією території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя [Електрон. ресурс]: наказ Генерального прокурора України № 414 від 23.12.15. – Режим доступу:

http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. –

Заголовок з екрана.

Положення про Раду прокурорів України [Електрон. ресурс]: затв. всеукраїнською конференцією прокурорів від 27.04.2017. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/>. – Заголовок з екрана.

Бабкова В. С. Организационно-правовые проблемы контроля в прокурорской деятельности. – Х.: Легас, 2001. – 176 с.

Бабкова В. С. Деякі аспекти реформування системи прокуратури // Порівняльно-аналітичне право. – 2019. – № 4. – С. 400-403.

Біленчук П. Д. Новітні тенденції інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів прокуратури / П. Д. Біленчук, О. Шульга // Вдосконалення діяльності прокуратури – шлях до реформування кримінальної юстиції: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 28 трав. 2010 р.). – Львів : Галиц. друкар, 2010. – С. 26-30.

Давиденко Л. Організація роботи міської (районної) прокуратури / Л. Давиденко, П. Каркач // Вісн. прокуратури. – 2002. – № 3. – С. 128.

Давиденко Л. Службові обов'язки. Їх розподіл у міській (районній) прокуратурі / Л. Давиденко, П. Каркач // Вісн. прокуратури. – 2003. – № 3. – С. 24-28.

Данілін С. В. Самоврядування прокурорів як засіб підтримання етичних засад їх діяльності / С. В. Данілін // Юрид. осінь 2013 р.: зб. тез доп. та наук. повідомл. учасн. Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених та здобувачів (Харків, 14 листоп. 2013 р.) / Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Харків: Право, 2013. – С. 378-380.

Жовнір С. Система органів прокуратури за Законом України “Про прокуратуру” від 14 жовтня 2014 р / С. Жовнір // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2015. – № 1. – С.113-117.

Іваницький С. О. Тенденції розбудови професійного самоврядування в системі прокуратури, судової влади та адвокатури / С. О. Іваницький // Наук.

вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Юриспруденція. – 2014. – № 10-2. – Т. 2. – 120-121.

Каркач П. М. Організація роботи районної, міської прокуратури: наук.-практ. посіб. / П. М. Каркач. – Харків: Право, 2013. – 336 с.

Лапкін А. В. Спеціалізована антикорупційна прокуратура як суб'єкт процесуального керівництва досудовим розслідуванням корупційних злочинів / А. В. Лапкін // Актуальні питання виявлення, досудового розслідування та запобігання корупційним правопорушенням : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 24 квіт. 2015 р.). – Дніпропетровськ : Дніпропетровськ. держ. ун-т внутр. справ, 2015. – С. 49-52.

Литвак О. Проблеми впровадження Закону України “Про прокуратуру” від 14 жовтня 2014 року / О. Литвак, П. Шумський // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2015. – № 1. – С. 5-10.

Матвієць А. Шляхи оптимізації структури та компетенції природоохоронних підрозділів прокуратури / А. Матвієць // Вісн. прокуратури. – 2014. – № 12. – С. 98-105.

Основи організації роботи та управління в органах прокуратури України: підручник / Є. М. Блажівський, М. К. Якимчук, І. М. Козьяков та ін. – Київ: Алерта, 2013. – 486 с.

Печенкін І. Антикорупційна реформа в Україні: місце і роль органів прокуратури як координатора протидії злочинності та корупції / І. Печенкін // Віче : журн. Верхов. Ради України. – 2015. – № 4. – С. 24-27.

Прінь Л. Інформаційно-аналітичне забезпечення – передумова планування роботи / Л. Прінь // Вісн. прокуратури. – 2006. – № 4. – С. 81-85.

Руденко, М. Спеціалізована антикорупційна прокуратура: становлення, розвиток, організація та функціонування / М. Руденко // Вісник прокуратури. - 2016. - N 1. - С. 5-13

Середа Г. Концептуальні засади наукового забезпе-чення інформатизації прокуратури / Г. Середа, І. Рогатюк, В. Цимбалюк // Вісн. прокуратури. – 2006. – № 5. – С. 14-19.

Сухонос В. Планування роботи в органах прокуратури / В. Сухонос // Прокуратура. Людина. Держава. – 2004. – № 9. – С. 8-13.

Сухонос В. Суть принципів планування діяльності органів прокуратури України / В. Сухонос // Вісн. прокуратури. – 2010. – № 10. – С. 92-97.

Якимчук М. К. Проблеми управління в органах прокуратури України: теорія і практика: [монографія] / М. К. Якимчук. – Київ: Ін-т держави і права НАН України, 2001. – 440 с.

Тема 2. Правовий статус прокурорів. Порядок зайняття посади прокурора.

П л а н

1. Поняття правового статусу прокурора, його елементи.
2. Права прокурора, їх система і класифікація.
3. Обов'язки прокурора, їх система і різновиди.
4. Гарантії забезпечення незалежності прокурора.
5. Вимоги та обмеження, які висуваються до прокурорів.
6. Вимоги до кандидатів на посаду прокурора.
7. Основні етапи добору кандидатів на посаду прокурора.
8. Загальні засади конкурсу на зайняття вакантної посади прокурора.
9. Порядок призначення прокурора на посаду.

Завдання

3. Організовуючи святкування ювілею керівника обласної прокуратури, його перший заступник зателефонував до керівників окружних прокуратур, розташованих у межах області, наказавши їхнім керівникам зібрати з кожної прокуратури по 27 тис. грн. на подарунок. Одночасно він розпорядився подати йому списки прокурорів, які відмовились здати гроші, пообіцявши розглянути питання про позбавлення їх премії і притягнення до дисциплінарної відповідальності.

Надайте правову оцінку ситуації і запропонуйте шляхи її вирішення.

4. Прокурор окружної прокуратури Зорін, здійснюючи процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, отримав від начальника управління процесуального керівництва обласної прокуратури усну вказівку закрити відповідне кримінальне провадження. Зважаючи на сумнів у законності цієї вказівки, Зорін зажадав її письмового підтвердження, яке отримав по електронній пошті у вигляді сканованої копії письмової вказівки з підписом начальника управління і печаткою прокуратури. Після цього він закрив кримінальне провадження і доповів про це начальнику управління.

Чи правильно вчинив прокурор Зорін? Відповідь обґрунтуйте.

5. Кандидат на посаду прокурора окружної прокуратури Салков походить із прокурорської династії. Його батько працює на посаді прокурора Запорізької області, а дядько по материнській лінії – керівника Бердянської окружної прокуратури. Пройшовши всі етапи добору, Салков подав документи на конкурс на заміщення вакантної посади прокурора Бердянської окружної прокуратури, проте Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів відмовила йому в участі у конкурсі на цю посаду, мотивувавши це тим, що у разі призначення до цієї прокуратури буде порушено обмеження щодо спільної роботи близьких осіб. Одночасно Салкову було заборонено брати участь у конкурсах на всі посади в органах прокуратури Запорізької області, доки його батько очолює відповідну обласну прокуратуру.

Чи правильно Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів застосовано норми закону щодо обмеження роботи близьких осіб? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на положення ЗУ «Про запобігання корупції».

6. В поле зору ЗМІ потрапив факт придбання начальником відділу Офісу Генерального прокурора трикімнатної квартири в елітній новобудові м. Києва орієнтовною вартістю 3,5 млн. грн. На запитання журналістів він відповів, що

має 27-річний стаж бездоганної роботи в органах прокуратури, і кошти на квартиру зібрав виключно зі своєї заробітної плати за останні 5 років. В якості додаткових джерел доходу, на які він утримував себе та родину впродовж цього часу, прокурор вказав роботу за сумісництвом завідувача кафедри юридичного ВНЗ, відсотки від депозитів, а також прибуток від здачі нерухомого майна в оренду.

На підставі встановленого законом розміру заробітної плати прокурорів перевірте правдивість наданих пояснень. Чи є законними інші джерела доходу, які вказав прокурор?

7. Прокурор відділу по боротьбі з корупцією Управління внутрішньої безпеки Генеральної прокуратури України Міленко подав до Генерального прокурора рапорт про переведення його на посаду прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, мотивуючи це тим, що відповідає вимогам до прокурорів цієї прокуратури, має значний досвід роботи у сфері протидії корупції (працюючи на займаній посаді з грудня 2010 р.), а переведення в межах одного органу прокуратури (оскільки САП є структурним підрозділом Генеральної прокуратури України) здійснюється її керівником без проведення конкурсу.

Чи може бути Міленко за даних умов призначений на посаду прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури?

Список нормативно-правових актів та літератури

Аналітична довідка Вищого адміністративного суду України від 1 лютого 2009 року про вивчення та узагальнення практики розгляду адміністративними судами спорів з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0006760-09>.

Про розв'язання спорів, що виникають з відносин публічної служби [Електронний ресурс]: Інформаційний лист Вищого адміністративного суду

України від 26 травня 2010 року № 753/11/13-10. – http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v753_760-10.

Білоусова В. І. Професійно-особистісні (ділові) та морально-етичні вимоги до прокурора // Форум права. – 2012. – №. 1. – С. 88-96.

Іванова Г. С. Соціально-правове забезпечення та гарантії діяльності працівників прокуратури в умовах реформування органів прокуратури України // Право та інноваційне суспільство. – 2015. – №. 1. – С. 70-75.

Погорелова Т. Роль професійно значущих якостей у формуванні особистості прокурора // Вісник прокуратури. – 2010. – № 8. – С. 45-49.

Подкопаєв С. Професіоналізм прокурорської діяльності / С. Подкопаєв // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 17-21.

Синельщиков Ю. Эмоциональное здоровье прокурорских работников / Ю. Синельщиков // Законность. – 2001. – № 1. – С. 36-41.

Тимофеев В. Прокуратуре – лучшие кадры / В. Тимофеев // Законность. – 2005. – № 9. – С. 19-22.

Толочко Я. Міжнародно-правові стандарти незалежності прокурорів та їх реалізація в Україні // Митна справа. – 2014. – №. 2). – С. 270-276.

Хвесюк В. І. Сучасний стан соціального забезпечення працівників органів прокуратури / В. І. Хвесюк // Теорія та практика сучасної юриспруденції : матеріали I Всеукр. наук. конф. (15 берез. 2013 р.-15 квіт. 2013 р.) / Асоц. випускників Нац. ун-ту "Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого". - Х. : Точка, 2013. - С. 156-157.

Тема 3. Відповідальність прокурора. Звільнення прокурора, припинення та зупинення його повноважень.

П л а н

1. Поняття юридичної відповідальності прокурора та її види.
2. Дисциплінарна відповідальність прокурора.

3. Загальні умови та порядок звільнення прокурора з посади.

4. Особливості застосування окремих підстав для звільнення прокурора з посади:

4.1. Звільнення прокурора у зв'язку з неможливістю виконувати свої повноваження за станом здоров'я

4.2. Звільнення прокурора в разі порушення ним вимог щодо несумісності

4.3. Звільнення прокурора в разі набрання законної сили судовим рішенням про його притягнення до адміністративної відповідальності за корупційне правопорушення.

4.4. Звільнення прокурора в разі неможливості переведення на іншу посаду або відсутності згоди на це у зв'язку з безпосереднім підпорядкуванням близькій особі.

4.5. Звільнення прокурора у разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього.

4.6. Звільнення прокурора у разі припинення громадянства України або набуття громадянства іншої держави.

4.7. Звільнення прокурора в разі подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням.

4.8. Звільнення прокурора з посади в разі неможливості подальшого перебування на тимчасово вакантній посаді.

4.9. Звільнення прокурора з посади у разі ліквідації чи реорганізації органу прокуратури, в якому прокурор обіймає посаду, або в разі скорочення кількості прокурорів органу прокуратури.

5. Особливості звільнення з посади Генерального прокурора, припинення його повноважень.

6. Припинення повноважень прокурора.

7. Зупинення повноважень прокурора.

Завдання

8. Кримінальне провадження відносно Давиденка було закрито судом у зв'язку із відсутністю у діянні складу злочину після 6 місяців розслідування, протягом яких підозрюваний тримався під вартою за клопотанням прокурора. Утримуючись у СІЗО, Давиденко захворів на відкриту форму туберкульозу. Вийшовши на свободу, він подав позов до прокурора-процесуального керівника з вимогою відшкодувати шкоду, заподіяну його неправомірним ув'язненням, у сумі 200 тис. грн.

Чи буде прокурор відповідати за заподіяну шкоду? За яких обставин і в якому порядку з нього може бути стягнуте відшкодування?

9. Прокурор Мелітопольської окружної прокуратури Запорізької області Керімов, перебуваючи на навчанні у Національній академії прокуратури України, 3 квітня 2017 р. пропустив заняття без поважної причини. Розшукуючи Керімова, комендант гуртожитку зайшов до його кімнати, де застав Керімова у стані алкогольного сп'яніння. На висловлені зауваження Керімов нецензурно висловився на адресу коменданта і продовжив вжиття спиртних напоїв.

Чи є в цій ситуації підстави для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності? В якому порядку це може відбутися і які наслідки матиме? Складіть проект дисциплінарної скарги на прокурора за розміщенням на сайті КДКП зразком.

Список нормативно-правових актів та літератури

Про затвердження рекомендованого зразка дисциплінарної скарги [Електрон. ресурс]: рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів від 7 червня 2017 року № 5зп-17. – Режим доступу: http://www.kdkp.gov.ua/ua/documentu_komisii.html. – Заголовок з екрана.

Відсторонення прокурора від посади у дисциплінарному провадженні [Електрон. ресурс]: практика Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. – Режим доступу: http://www.kdkp.gov.ua/ua/dismissing_prosecutor.

Інформація про притягнення прокурорів до дисциплінарної відповідальності [Електрон. ресурс]: практика Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. – Режим доступу: http://www.kdkp.gov.ua/ua/bringing_prosecutors.html.

Горзов А. П. Дисциплінарна відповідальність прокурора як елемент його статусу: адміністративно-правовий вимір: моногр. / А.П. Горзов. – К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 194 с.

Іванова Г. С. Особливості забезпечення прав працівників прокуратури під час дисциплінарного провадження / Г. С. Іванова // Адаптація до права ЄС регулювання економіки України в сучасних умовах : зб. наук. пр. (за матеріалами «Круглого столу», м. Харків, 26 трав. 2015 р.). – Харків, 2015. – С. 198–204.

Івчук М. Ю. Юридична відповідальність працівників прокуратури України // Форум права. – 2010. – №. 4. – С. 397-401.

Ігнатенко О. П. Дисциплінарна відповідальність працівників органів прокуратури згідно з новим Законом України «Про прокуратуру» // Право і суспільство. – 2015. – №. 2 (3). – С. 113.

Манькут А. Ю. Порівняльно-правовий аналіз юридичної відповідальності прокурора за старим та новим Законами України Про прокуратуру // Митна справа. – 2015. – №. 3 (2). – С. 219-223.

Труханов В. А. Адміністративно-правове регулювання відповідальності працівників прокуратур // Південноукраїнський правничий часопис. – 2010. – №. 2. – С. 165-168.

Шатрава С. О. Щодо розуміння дисциплінарного провадження в органах прокуратури: питання теорії та практики // Юридичний науковий електронний журнал. – 2014. – С. 101

СПИСОК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ ТА ЛІТЕРАТУРИ

ДО УСІХ ТЕМ:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (в редакції від 30.09.2016) [Електрон. ресурс]. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Про прокуратуру [Електрон. ресурс]: Закон України від 14.10.2014 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>. – Заголовок з екрана.
3. Про основні засади організації роботи в органах прокуратури України [Електронний ресурс] : наказ Генерального прокурора № 15 від 19.01.2017 р. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Заголовок з екрана.
4. Про затвердження Положення про організацію роботи з кадрами в органах прокуратури України [Електрон. ресурс]: наказ Генерального прокурора України № 357 від 12.10.2016 р. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Заголовок з екрана.
5. Ківалов С. В. Проходження служби в органах прокуратури: адміністративно-правове регулювання: монографія / С. В. Ківалов, С. І. Нечипоренко ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - Одеса : Фенікс, 2011. - 186 с.
6. Психологія діяльності прокурора: навч. посіб. / В.В. Кошинець, Р.І. Кирилюк, Л.Л. Радухівська, І.М. Бевзюк. – К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 188 с.
7. Устименко В. В. Підвищення професійної компетентності прокурора: моногр. / В.В. Устименко. – К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 208 с.
8. Мичко М. І. Прокуратура в країнах світу: історія та сучасність: моногр. / М.І. Мичко, О.М. Толочко. – К.: Національна академія прокуратури України, 2016. – 832 с.

9. Кадрове забезпечення органів прокуратури України в умовах реформування: моногр. / І.М. Козьяков, О.М. Литвак, Н.В. Лісова та ін. – К.: Національна академія прокуратури України, 2016. – 172 с.
10. Прокуратура України в умовах європейської інтеграції: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (19 травня 2016 року). – К.: Національна академія прокуратури України, 2016. – 334 с.
[http://naru.com.ua/wp-content/uploads/pdf/Materialy_Conferencii\(1\).pdf](http://naru.com.ua/wp-content/uploads/pdf/Materialy_Conferencii(1).pdf)
11. Каркач П. М. Організація роботи районної, міської прокуратури: наук.-практ. посіб. / П. М. Каркач. – Харків: Право, 2013. – 336 с.
12. Каркач П. М. Органи прокуратури України: навч.-метод. посіб. / П. М. Каркач, С. М. Іванов. – Харків: СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2007. – 360 с.
13. Каркач П. М. Функції прокуратури України [Текст] : навч. посіб. / П. М. Каркач ; Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. - Харків : Право, 2015. – 248 с.
14. Лапкін А. В. Закон України «Про прокуратуру». Науково-практичний коментар / А. В. Лапкін. – Х. : Право, 2015. – 680 с.
15. Лапкін А. В. Основи прокурорської діяльності в Україні : навч. посіб. у схемах / А. В. Лапкін. – Вид. 4-тє, змін. та допов. – Х. : Право, 2017. – 152 с.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота полягає в додатковому поглибленому опрацюванні студентами окремих питань навчальної дисципліни.

Студент повинен самостійно ознайомитись, критично осмислити та зробити висновки з рекомендованого наукового матеріалу.

Основними видами самостійної роботи студентів є:

- пошук та вивчення додаткової нормативно-правової та наукової літератури;
- ознайомлення з сучасними поглядами на проблемні питання, що висвітлені в періодичних виданнях;
- виконання домашніх завдань;
- доопрацювання матеріалів лекцій.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СЛУЖБА В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ»

“Служба в органах прокуратури” є вибірковою навчальною дисципліною майнора «Прокуратура та кримінальна юстиція № 1», яка викладається кафедрою судоустрою та прокурорської діяльності (ауд. 29 ЦК) на II курсі бакалавріату для студентів Факультету прокуратури. Моніторинг знань студентів з цієї дисципліни здійснюється шляхом поточного контролю (ПК) на лекціях, практичних заняттях та при проходженні поточних тестувань (на порталі НЕІК). Підсумковий контроль здійснюється шляхом складання студентами заліку.

Оцінювання рівня знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю. Залік виставляється, якщо студент набрав не менше **60 балів**.

Завданням ПК є перевірка розуміння та опанування навчального матеріалу, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь застосовувати отримані знання при відповіді на теоретичні питання та при вирішенні практичних завдань.

Критерії оцінювання знань та вмінь студентів під час поточного контролю відображено в нижченаведеній таблиці.

Критеріями оцінювання знань та вмінь студентів протягом ПК є:

Вид активності	Зміст активності	Кількість видів	Кількість балів за вид	Всього (в балах)
Основні				
Присутність на лекціях	Ведення конспекту лекцій	3	5	15
Відповіді на заняттях	Розкриття питань плану, відповіді на додаткові запитання викладача	3	5	15
Поточне тестування	Проходження тестів після вивчення кожної теми програми курсу	2	10	20

Залік	Відповідь на запитання білетів	1	50	50
-------	--------------------------------	---	----	----

Пояснення:

Мінімально необхідна кількість балів для отримання заліку– **60**.

Основні види активності є обов'язковими для всіх студентів.

У разі невиконання завдань ПК з об'єктивних причин студенти мають право на ліквідацію заборгованості. Час та порядок складання визначаються адміністрацією факультета.

Навчальне видання

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
ПОСІБНИК
для самостійної роботи
та практичних занять
з НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

“СЛУЖБА В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ”

для студентів II курсу (бакалавр) Факультету прокуратури

У к л а д а ч і: МОСКВИЧ Лідія Миколаївна,
БОРОДІНА Ірина Валеріївна,
ЛАПКІН Андрій Васильович,
ТРАГНІЮК Роман Романович

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК *Л.М. МОСКВИЧ*